

Morse D  me   l  e  i (Morse Fall Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Morse D  me   l  e  i (Morse Fall Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26244>

  zet

Morse D  me   l  e?i (MFS), özellikle hastanede yatan bireylerde düşme riskini sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş standart bir klinik  l  m aracıdır. Bu  l  k, Barbara Morse tarafından geliştirilmiş olup, küresel çapta hemşirelik ve hasta güvenliği uygulamalarında yaygın olarak kullanılmaktadır.  l  e?in Türkçe uyarlaması, 2011 yılında Nurşah Yılmaz Demir tarafından yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Uyarlama  al  mas ,  l  e?in dilsel ve kültürel eşdeğerliğini sağlarken, Türk popülasyonunda  l  e?in tanısal doğruluğunu, özellikle de d  me olaylarını öngörme konusundaki duyarlılık ve seçicilik düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. MFS, hemşirelik bakım planlarının temelini oluşturarak, yüksek riskli hastalar için proaktif d  me  nleme stratejilerinin uygulanmasına olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Morse D  me   l  e?i, Morse Fall Scale, Düşme Riski, Hastane Güvenliği, Klinik Değerlendirme, Geriatri, Hemşirelik.

Yazarlar

Nurşah Yılmaz Demir (Türkçe Uyarlayıcı).

Amaç

 l  e?in temel amacı, yatarak tedavi gören bireylerde **düşme riski** seviyesini objektif kriterlere göre hızlı ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Bu belirleme, sağlık profesyonellerinin ( zellikle hemşirelerin) hastanın risk düzeyine uygun önleyici tedbirleri hızla planlamasını ve uygulamasını sağlamak için kritik öneme sahiptir. MFS, d  me olaylarını ve ilişkili morbiditeyi azaltmada etkili bir tarama aracıdır.

Türkçe uyarlama  al  mas  (Yılmaz-Demir, 2011), orijinal  l  e?in psikometrik özelliklerini Türk popülasyonunda koruyup korumad  n , özellikle de düşme riskini tahmin etme konusunda ne kadar etkili olduğunu gösteren duyarlılık ve seçicilik düzeylerini test etmeyi amaçlamıştır. Bu sayede,  l  e?in Türkiye'deki klinik ortamda güvenle kullanılması hedeflenmiştir.

Yapı

Morse D  me   l  e?i, düşme riskini belirleyen altı temel değişkeni  l  er. Bu değişkenler genellikle hastanın d  me geçmişi, yardımcı yürüme araçlarının kullanımı, intravenöz (IV) veya heparin kilitlerinin varlığı, yürüyüş/duruş bozuklukları, mental durum ve ikincil tanılardır.

Ölçek, bu faktörlerin her birine belirli puanlar atayarak genel bir risk skoru oluşturur. Yüksek skor, yüksek düşme riskini ifade eder.

Bu yapı, d   melerin biyolojik,   vreysel ve tedaviye bağlı faktörlerin karmaşık etkileşiminden kaynaklandığı klinik varsayımına dayanır. Ölçek, bu çok faktörlü riskleri sistematik bir şekilde değerlendirerek hastanın genel güvenlik ihtiya  n   ve gereken bakım düzeyini tanımlar.

Geçerlik

Orijinal **Morse D  me   l  e?i**, klinik ve yapı geçerliği açısından uluslararası alanda kabul görmüştür. Türkçe uyarlama çalışması olan Yılmaz-Demir (2011) yüksek lisans tezinde,   l  e?in Türk popülasyonundaki geçerlik kanıtları incelenmiştir. Bu   al   ma, özellikle   l  e?in tanısal geçerliğini, yani d  me olaylarını doğru tahmin etme yeteneğini (duyarlı  k ve seçicilik) ele alm     r.

Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel eşdeğerlik sağlanarak   l  e?in orijinal altı faktörlü yapısının kültürel bağlamda korunması hedeflenmiştir. Çalışmanın başlığı doğrudan tanısal performans odaklanmasına rağmen, spesifik geçerlik katsayıları (  rne  in,   l   t Geçerliği değerleri) kaynak metinde sa  lanmam     r. Genel olarak, MFS, hemşirelik alanında geçerli bir düşme riski tahmin aracı olarak kabul edilmektedir.

Güvenirlik

Orijinal MFS, maddelerinin objektif ve açıkça tanımlanmış olması nedeniyle genellikle yüksek düzeyde gözlemciler arası güvenilirliğe sahiptir. Türkçe uyarlama   al   mas   (Yılmaz-Demir, 2011) kapsamında   l  e?in i   tutarl    k ve test-tekrar test güvenirliği yöntemleriyle incelendiği varsayılmaktadır.

Güvenirlik değerlerine (  rne  in, Cronbach Alfa değeri) dair spesifik bir bilgi kaynakta mevcut değildir. Ancak, bir klinik risk değerlendirme aracı olarak   l  e?in güvenilirliği, farklı sağlık profesyonelleri tarafından uygulandığında tutarlı ve tekrarlanabilir sonuçlar vermesiyle sağlanır. Bu tutarl    k, düşme riskinin doğru sınıflandırılması için esastır.

Faktör Analizi

Morse D  me   l  e?i, klinik gözlem ve literatür taramasına dayanan, önceden belirlenmiş altı risk faktörüne (alt ölçek yerine) dayalı bir puanlama sistemi kullanır. Bu nedenle, orijinal geliştirme sürecinde klasik anlamda açımlayıcı faktör analizi (AFA) yerine klinik yapı geçerliğine odaklan  lm     r.

Yılmaz-Demir (2011) tarafından yürütülen Türkçe uyarlama tezinde,   l  e?in orijinal altı faktörlü

yap?s?n?n Türk   rneklemine de korunup korunmad???n? incelemek amac?yla do?rulanmas? faktör analizi (DFA) veya AFA uygulan?p uygulanmad???na dair kesin bir bilgi kaynahta belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama   al???malar?nda yap?sal bütünlüğün do?rulanmas? kritik bir ad?md?r.

Araç

Test Type: Psikometrik Uyarlama, Klinik Risk De?erlendirme Arac?.

Format: Gözlemsel ve Görüşmeye Dayal? Puanlama Sistemi. Ölçek, 6 madde üzerinden puanlan?r ve her madde için 0 ile 45 aras?nda de?i?en puanlar atanabilir. Toplam skor düşme riskini belirler.

Language Available: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

Population Group: Hastanede Yat?? Gerektiren Tüm Bireyler.

Age Group: Genellikle Yeti?kinler ve Geriatrik Hastalar.

Population Details: Türkçe uyarlama   al???mas? (Y?lmaz-Demir, 2011), Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde y  r  t  lm  ?  r ve muhtemelen ?zmir'deki bir   niversite hastanesinin yatan hasta popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilm  ?tir.

Test Methodology: Hem?ireler taraf?ndan hasta ba?? gözlem, hasta görüşmesi ve hasta kay?tlar?n?n incelenmesi yoluyla uygulanan standart bir puanlama metodolojisi. Puanlama sonucunda hastalar düşük, orta veya yüksek risk gruplar?na ayr?l?r.

Anahtar Kelimeler

D  me   nleme, Hastane Güvenli?i, Epidemiyoloji, Risk Skoru, Klinik Ara  , Tan?sal Performans.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: nursahyilmaz@mynet.com

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (Uyarlama   al???mas?n?n yap?ld??? kurum).

?zinler, ücret ve Test Y?l?

Orijinal **Morse D  me   l  e?i**, klinik uygulamalarda yayg?n olarak kabul görmekte ve genellikle

hastane içi kalite iyile?tirme ama ı? kullan?mlarda ücretsiz olarak eri?ilebilmektedir. Türkçe uyarlama  al??mas? 2011 y?l?nda tamamlanm??t?r.

  l  e?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?lmas? için sorumlu yazar (Nurşah Yılmaz Demir) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Uyarlama  al??mas?n?n Tamamlanma Y?l?: **2011**.

Kaynaklar

Yılmaz-Demir, N. (2011). *Morse D  me   l  e?i'nin Türkçeye uyarlanması ve duyarlılık-seçicilik düzeyinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü,  zmir.

Bu  al??manın orijinal PDF dosyasına buradan ula??ılabilir: [morse-dusme-olcegi-morse-fall-scale-toad.pdf](https://tez.yok.gov.tr/morse-dusme-olcegi-morse-fall-scale-toad.pdf)

Tez Merkezi Linki: tez.yok.gov.tr

Morse D  me   l  e?i Maddeleri

 NEML?: Orijinal kaynak içeri?inde (kaynak metadata)   l  e?in maddeleri yer almamaktadır. Ancak **Morse D  me   l  e?i**, standart olarak alt? ana risk faktörünü değerlendirir:

D  me   yk s  (Yak?n zamanda d  me olup olmad???)

?kincil Tan? (Birden fazla hastal??n varlı???)

Yard?mc? Yürüme Arac? Kullan?m? (Baston, yürüteç, mobilya vb.)

?ntraven z Tedavi/Heparin Kilidi (Damar yolu eri?iminin varlı???)

Y r y ?/Dur  Bozuklu?u (Y r y  n normal, zay?f veya bozuk olmas?)

Mental Durum (Hastan?n kendi sınırların? bilip bilmedi?i, yönelim durumu)